

Философската концепция на даоизма като религиозно учение и неговото историческо и съвременно влияние в Китай

►► стр. 11

今日中国

КИТАЙ

gnes
www.kitajdnes.com

Година XVI, брой 17, 1 – 7 май 2026

0,51 € / 1 лв.

►► Си Дзинпин за развитието на Ю: Успешен пример за икономиката на окръжно ниво

Известен като „световния супермаркет“, регионът от Източен Китай е домакин на най-големия пазар на едро в света за малки стоки.

►► Китай предложи на ЕС да промени дискриминационните изисквания в Закона за ускоряване на индустрията

Пекин също така ще защити правата на китайските компании, които бяха санкционирани от САЩ заради предполагаеми връзки с Иран.

От редактора

Чудесата на Китай трябва да се видят

Говорителят на Външно министерство Го Дзякун заяви, че според новите данни през първото тримесечие броят на чужденците, влезли в страната без виза, отново е нараснал, като ръстът в сравнение със същия период на миналата година е близо 30%. През 2025 г. броят на влезлите в страната без визи чужденци е достигнал 30 милиона, като популярността на пътуванията и пазаруването в големите градове продължава да расте, припомни Радио Китай.

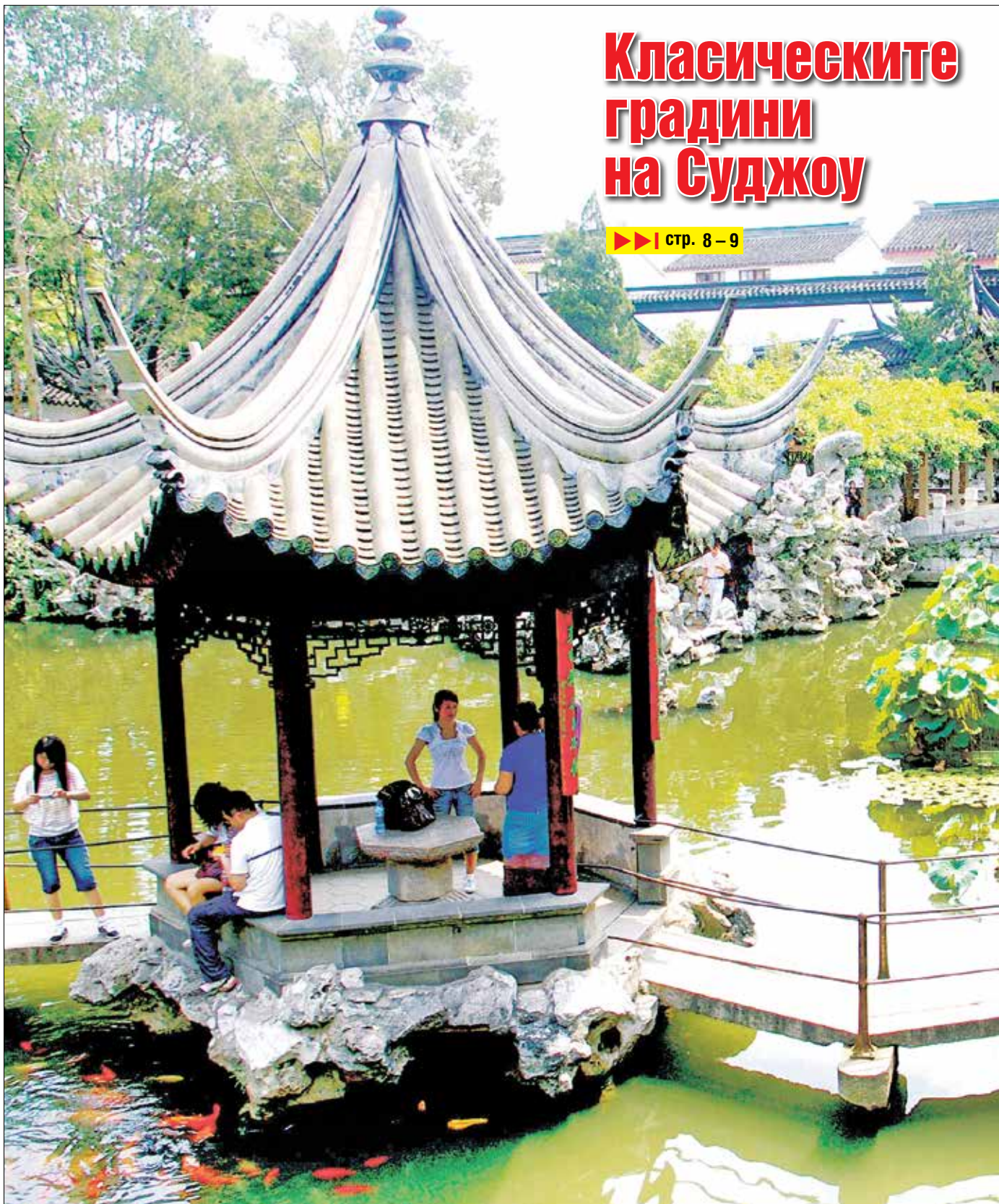
Китай е необятен и необхватен – както природно и географски, така и културно-исторически, но и като икономическо и технологично развитие. Рядко в света има държави, способни да покажат на чуждите туристи всеки от тези фундаментални три аспекта на своята същност. Затова и Китай може да покаже (поотделно и заедно) истински и несметни чудеса във всяка сфера – според интересите, хобитата и нагласите на туристите. В Китай си струва да отидеш и да останеш колкото може по-дълго – не заради сравнително дългия път, а защото всеки ден и всяка минута можеш да научиш много нови неща, да се насладиш на уникални гледки и артефакти, да вкусиш истински екзотични деликатеси, да видиш технологични чудеса и най-вече – да опознаеш едни прекрасни, трудолюбиви, интелигентни и гостоприемни хора. В Китай не само големите центрове, но и всички региони се радват на планомерно и успешно развитие. И нещо много важно в днешните несигурни времена – да пътуваш и опознаваш Китай в условията на осигурен ред и сигурност, с минимални визови и административни ограничения и на съвсем достъпни цени.

Туризмът в Китай ще отбележи своя ренесанс, за да се опознаваме все по-близо като хора и народи, като култури и менталност.

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

Класическите градини на Суджоу

►► стр. 8 – 9

Нощният ритъм събужда икономиката

13

Културното наследство на Шандун

14

9 772603 481029 00017

Си Дзинпин за развитието на Иу: Успешен пример за икономиката на окръжно ниво

Известен като „световния супермаркет“, регионът от Източен Китай е домакин на най-големия пазар на едро в света за малки стоки. Често се разглежда като прозорец към реформите и отварянето на Китай и барометър на световната търговия с малки стоки

Китайският президент Си Дзинпин призова за усилия за по-нататъшен преглед на опита в развитието на град Иу в провинция Джъдзян, Източен Китай, и за неговото добро използване. Си, който е и генерален секретар на Централния комитет на Комунистическата партия на Китай и председател на Централната военна комисия, направи тези забележки в неотдавнашна инструкция. Малките

стоки от град Иу са се разширили до огромен пазар и са се развили в основна индустрия, формирайки опита за развитие на Иу, каза Си Дзинпин, като добави, че това представлява успешен модел за развитие на окръжните икономики в съответствие с местните условия.

Трябва да се положат усилия за по-нататъшен преглед и прилагане на опита, като градът се интегрира в общопартийната кампания за проучване за установяване и

практикуване на правилно разбиране на ефективността на управлението, каза китайският лидер. Наложително е да се насочват всички региони да използват собствените си ресурси и да проучват висококачествени пътища за развитие, подходящи за съответните им местни условия, каза той.

Известен като „световния супермаркет“, град Иу, провинция Джъдзян, е домакин на най-големия пазар на едро в света за малки стоки, предлагащ всичко – от ко-

ледни стоки до сувенири от Световната купа. Често градът се разглежда като прозорец към реформите и отварянето на Китай и барометър на световната търговия с малки стоки.

В момента пазарът на малки стоки в Иу е дом на повече от 1,26 милиона бизнес субекта, търгуващи с над 230 държави и региони.

През 2025 г. стойността на износа на Иу е на първо място сред всички региони на окръжно ниво в страната.

Лидерски действия в диалога с Глобалния юг

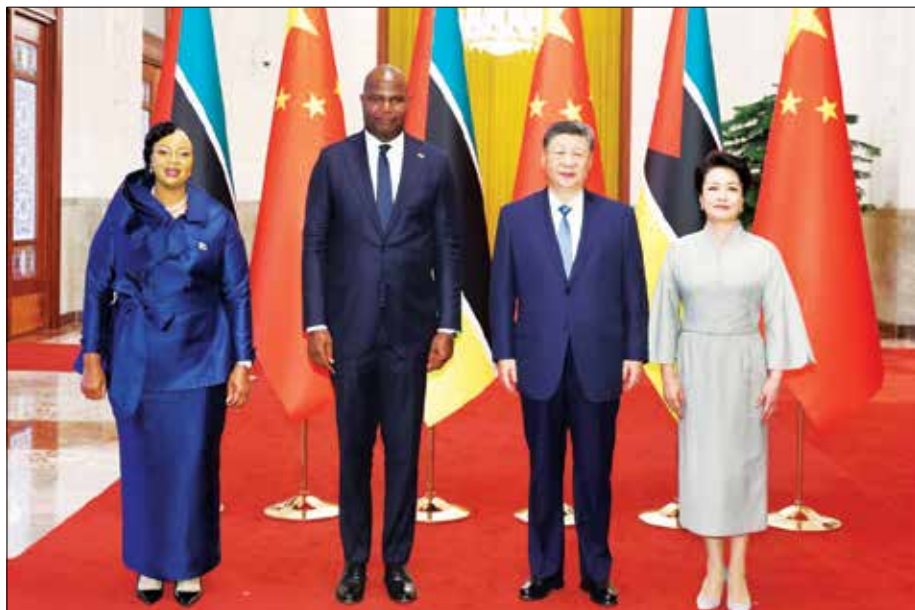
На 21 април председателят на КНР Си Дзинпин проведе разговори с президента на Мозамбик Даниел Чапо, който е на държавно посещение в Пекин.

По време на срещата Си Дзинпин подчерта, че от установяването на дипломатическите отношения през 1975 г. насам двете държави са изградили връзки, основани на взаимно доверие и подкрепа, превръщайки се в еталон за китайско-африканското приятелство и сътрудничеството „Юг-Юг“. Китайският лидер отбеляза, че след честването на 50-годишнината от двустранните отношения миналата година, в настоящата международна обстановка е необходимо те да бъдат задълбочени, за да отговорят на очакванията на двата народа и стремежа на Глобалния юг към по-тясно единство.

В тази връзка Си Дзинпин предложи официалното издигане на двустранните отношения в Китайско-мозамбикска общност на споделена съдба в новата епоха.

От своя страна президентът Чапо заяви, че двете страни са свързани с отношения на приятелство, и подчерта голямото значение на китайските инициативи за глобално развитие, глобална сигурност и глобална цивилизация, както и концепцията за изграждане на общност на споделена съдба. Той допълни, че посещението му в Китай е продиктувано от подкрепата за тези важни идеи, които според него водят света към по-добро бъдеще, като подчерта ключовата роля на Пекин в този процес.

На 21 април китайският председател Си Дзинпин и президентът на Република Мозамбик Даниел Чапо, присъстваха на церемония по подписването на над 20 документа за двустранно сътрудничество в области като съвместното изграждане на инициативата

Момент от срещата на китайския председател Си Дзинпин с президента на Мозамбик Даниел Чапо, който бе на държавно посещение в Пекин

„Един пояс, един път“, прилагането на Глобалната инициатива за сигурност, в икономиката, търговията, културния обмен, здравеопазването и медиите.

Двете страни публикуваха и „Съвместна декларация между Китайската народна република и Република Мозамбик за изграждане на общност на споделена съдба в новата епоха“.

На 21 април китайският председател Си Дзинпин се срещна в Пекин с лаоския вицепремиер Салумсай Коммасит, който е на посещение в страната.

По време на разговора им Си Дзинпин подчерта, че двете страни поддържат дълбоко приятелство и високото политическо доверие. Той припомни скорошната си среща с президента Тхонгхун Сисулит, на която двамата потвърдиха стратегическия курс към изграждане на общност със споделено бъдеще. Китайският ръководител изрази увереност, че под

управлението на Лаоската народно-революционна партия страната ще успее да преодолее текущите предизвикателства и ще продължи стабилно по пътя на социалистическото развитие. Си Дзинпин акцентира върху необходимостта от още по-тясно сътрудничество и стратегическо партньорство, основано на принципите на добросъседство и взаимна помощ. Той призова за изпълнение на новия петгодишен план за действие, който цели да издигне двустранните отношения на качествено ново и по-високо ниво.

Салумсай Коммасит даде висока оценка на икономическия напредък на Китай и неговата нарастваща роля на световната сцена. Той потвърди, че Лаос подкрепя глобалните инициативи на Пекин и има желание да задълбочи практическото сътрудничество в името на общото благополучие на двете държави.

На срещата присъства и минис-

търът на външните работи на Китай Уан И.

На 24 април китайският председател Си Дзинпин изпрати поздравително послание до Ромуалд Вадагни по повод избирането му за президент на Бенин.

Си Дзинпин посочи, че Китай и Бенин имат традиционно приятелство. През последните години непрекъснато се задълбочава политическото доверие между двете страни, които се подкрепят по въпроси, засягащи взаимните им интереси, както и приятелското сътрудничество в различни области за благополучието на двата народа.

Председателят Си добави, че обръща голямо внимание на развитието на отношенията с Бенин и желае с Вадагни да реализират резултатите от срещата на върха в Пекин на Форума за китайско-африканското сътрудничество, за да се съдейства за напредъка на стратегическото партньорство между двете държави.

Китайският председател Си Дзинпин изпрати поздравителна телеграма до Нizar Амиди по повод встъпването му в длъжност като президент на Ирак.

В нея той посочва, че традиционното приятелство между Китай и Ирак има дълбоки корени, през последните години взаимното политическо доверие се засилва и те се подкрепят последователно по въпроси, засягащи основните им интереси, а сътрудничеството в области като енергетиката и търговията е постигнало положителни резултати.

Китайският лидер подчертава също, че отдава голямо значение на развитието на двустранните отношения и изразява готовност да работи съвместно с президента Амиди за издигане на стратегическото партньорство между Китай и Ирак на ново ниво, в полза на народите на двете държави.

学习手记 | 从总书记的改革“第一课”看实干开局

10年前，2016年4月25日，在安徽省滁州市凤阳县小岗村主持召开农村改革座谈会时，习近平总书记回忆起1978年到滁州实地调研包产到户的往事：“当时来我记了一本笔记，我还收藏着呢。印象很深刻，因为这是我改革开放以后，接触农村的可以说是改革的第一课。当时就是来学习。”

这本笔记，记录的不只是一次调研见闻，这堂“课”印刻着一位年轻学子对“改革为了谁、依靠谁”的深刻体悟。

从陕北高原到燕赵大地，从闽东山海到之江两岸，回望习近平总书记的成长足迹，不少课堂就在基层，老师就是人民。在梁家河，他与村民同吃同住同劳动，培养出不变的信念：“要为人民做实事！”在正定，他于田间地头学会了和老百姓拉近距离、增进感情；在宁德，他在“四下基层”现场悟出“把心贴近人民”。

习近平总书记的多个成长“第一课”，为全体党员、干部树立和践行正确政绩观提供了生动范本。

——上好调查研究的

课，把情况摸清摸透。

20多年前，习近平同志到浙江工作不久，有人请他谈谈“施政纲领”。他笑着说：“我刚刚来，还没有发言权。到时候，我是要说的。”

在河北正定，跑遍全县25个公社、220多个大队；在福建宁德，到任3个月就走遍9个县；赴任浙江，用1年多时间跑遍全省90个县市；在上海，到过全市19个区县……通过调查研究掌握实情、抓住症结、解决问题，是习近平总书记一贯的工作方式，他曾打比方说：“调查研究就像‘十月怀胎’，决策就像‘一朝分娩’。调查研究的过程就是科学决策的过程，千万省略不得、马虎不得。”

面对纷繁复杂的世情国情党情社情，深入基层一线，入山问樵、入水问渔，既看“高楼大厦”，又看“背阴胡同”，从而发现规律、认识规律，应当成为每一位党员干部的行动自觉。

——上好为民造福的课，把根扎在群众中。

从在梁家河打井、办沼气，到在正定让农民吃饱

饭；从在福州保护三坊七巷留住乡愁，到在杭州推动西湖“还湖于民”；从在宁德提出“弱鸟先飞”，到在浙江推动“千万工程”造福万千乡村……一路走来，习近平同志始终把为民造福作为最大政绩。

党的十八大以来，习近平总书记在地方的考察调研时，常常召开“板凳座谈会”。农家院落、田间地头，一张方桌、几个矮凳就是一个临时会场。十年前在安徽考察，为深入地处大别山腹地的大湾村，总书记从北京坐1个半小时飞机到合肥，又坐了1个半小时汽车到金寨，再用1个多小时进山，和村民围坐在一起。他在《之江新语》中写道：“心无百姓莫为‘官’”“凡是为民造福的事一定要千方百计办好”。

——上好狠抓落实的课，把蓝图变成实景。

在正定工作时，习近平同志就有着这样的深刻自觉：“不论是改革工作，还是经济工作，要说一件，干一件；干一件，成一件。”

刊载于1985年第1期《中国青年》的一篇报道，

这样描写习近平同志领导下“高产穷县”的新面貌：“这里，听不见人人喊改革，但处处在改革。”

今年是“十五五”开局之年，蓝图已经绘就，目标已经明确，关键在落地、在执行、在落实。全国两会甫一闭幕，习近平总书记便赴雄安新区考察，强调“要勇于担当，扑下身子抓落实”。

从当年滁州田埂上记录改革春雷的调研笔记，到今日雄安大地擘画千年大计恢弘手笔，贯穿始

终的正是“马上就办、真抓实干”的执行力。

10年前，在小岗村考察时，习近平总书记意味深长地说：“雄关漫道真如铁，而今迈步从头越。今天在这里重温改革，就是要坚持党的基本路线一百年不动摇，改革开放不停步，续写新的篇章。”

从“改革第一课”到“开局第一步”，时空在变，“从头越”的改革精神、“扑下身子抓落实”的实干作风，一脉相承、从未改变。

15部门联合印发意见 深化青年发展型城市建设

共青团中央、中央网信办、国家发展改革委、教育部等15部门近日联合印发《关于深化青年发展型城市建设 助力建设现代化人民城市的意见》。

意见指出，青年发展型城市建设是人民城市理念的具体实践，要把促进青年发展全面融入城市工作全过程、各领域，系统优化青年“进得来、留得住、住得安、能成业”的发展环境，在城市规划、建设、治理中统筹谋划青年政策，在城市生产、生活、生态中有机契合青年需求。

意见围绕推动青年发展型城市建设聚焦中心工作大局，激发青年创造活力、增强城市创新动能，提升青年生活品质、焕新城市宜居空间，鼓励青年率先行动、助推城市绿色发展，引导青年向上向善、塑造城市人文气质，支持青年有序参与、提高城市治理水平等方面，提

出多项举措。

在优化支撑青年创新的能力素质方面，推动学习型城市建设，依托学校、公共文化设施等，办好“青年夜校”、青少年宫。

在强化城市规划适青导向方面，结合15分钟生活圈建设，鼓励“青春小店”等发展；因地制宜建设宿舍型、小户型青年公寓，降低通勤成本、促进

职住平衡。

在增强城市发展聚青效应方面，着力打造青年就业向往之城，加大高校毕业生等青年群体就业吸纳力度；推广“青年驿站”，稳定和拓展房源，升级配套服务，为高校毕业生异地求职提供便利；依托家门口就业服务站、零工市场等资源建设“青年就业驿站”。

北京口岸本年度出入境突破700万人次

记者4月26日从北京边检总站了解到，随着一系列移民管理便利化政策落地实施，北京口岸本年度出入境客流增长明显，截至26日8时，出入境人员总量突破700万人次，同比增长13.3%。其中，出入境外国人超228万人次，同比增长34%。

持续扩大的免签“朋友圈”，正让“说走就走”成为越来越多外国旅客的真实体验。当前，中国已对50个国家实施单方面免签，同29个国家全面互免签证，240小时过境免签政策适用国家扩展至55个。

截至4月25日，北京口岸本年度入境外国人中，享受免签和临时入境许可政策入境的外国人达82.8万人次，占入境外国人总数的70.4%，入境需求以观光旅游、商务交流、探亲访友为主。

面对持续攀升的客流，北京边检总站对申请240小时过境免签的外国人，推行临时入境许可签发查验“一站式”办理，并为首次来华旅客解读免签政策、指引入境卡填报，多措并举提升通关效率、彰显服务温度。

Китай предложи на ЕС да промени дискриминационните изисквания в Закона за ускоряване на индустрията

Пекин също така ще защити правата на китайските компании, които бяха санкционирани от САЩ заради предполагаеми връзки с Иран

Неотдавна китайското Министерство на търговията представи пред Европейската комисия коментарите си относно „Закона за ускоряване на индустрията“ на ЕС. Във връзка с това говорителят на Министерството на търговията заяви, че Пе-

кин смята, че законът налага множество ограничителни изисквания към чуждестранните инвестиции в четирите нововъзникващи стратегически сектора – батерии, електромобили,

фотоволтаика и ключови суровини, и включва изключителни клаузи за „произход от ЕС“ в политиките за обществени поръчки и публична подкрепа, което представлява сериозна

инвестиционна бариера и институционална дискриминация.

Китай предлага на ЕС да премахне от закона дискриминационните изисквания към чуждестранните инвеститори, които включват изисквания за местно съдържание и за принудително прехвърляне на интелектуална собственост и технологии, както и политиките за ограничаване на обществените поръчки. Китай ще следи отблизо съответния законодателен процес и е готов да води диалог с ЕС по този въпрос.

Ако европейската страна пренебрегне предложенията на Китай, настоява да приеме закона и по този начин накърни интересите на китайските предприятия,

Пекин ще бъде принуден да предприеме ответни мерки, за да защити решително законните права и интереси на китайските компании, подчерта още говорителят.

Относно американските санкции срещу китайски компании, които бяха обвинени във връзки с Иран, говорителят на МВнР на Китай, Лин Дзиен заяви, че Пекин постоянно се противопоставя на незаконните едностранни санкции без основа на международното право, и призова Вашингтон да прекрати злоупотребата със санкции, както и „управлението с дълга ръка“. Страната категорично ще защити законните права и интереси на собствените си компании, добави още говорителят.

373 образователни институции и програми предлагат магистърски или по-високи степени в КНР

Към края на 2025 година в Китай вече има 373 образователни институции и програми за сътрудничество, предлагащи магистърски или по-високи степени, като 69 от тях предлагат и докторски програми включително, се по-

сочва в доклад на института „Синхуа“.

Сътрудничеството в областта на образованието между Китай и чужбина е навлезяло, в нова фаза на развитие с по-високо качество според доклада, озаглавен „Обучение в Китай: Принос към изграждането на общност на споделена

сдъба за човечеството“.

Фокусът се е изместил от традиционния „трансфер на знания“ към модел, центриран върху съвместни иновации и инкубиране на резултати от научни изследвания, като програмите на високо ниво на магистърска и докторска степен отбелязват бърз растеж.

ЕС да преодолее т. нар. тревоги по отношение на Китай, заяви бивш хърватски президент

Бившият президент на Хърватия Иво Йосипович даде специално интервю за Китайската медийна група. В коментар относно политиката на Китай за отваряне към света той заяви, че страната е не само равноправен партньор, но в редица области се утвърждава и като водещ фактор в глобалната икономика.

Йосипович подчерта, че инициативата „Един пояс, един път“ не се ограничава единствено до икономическата сфера, а обхваща и културния обмен. Това ясно се вижда в много инициативи и в Хърватия. Той посочи, че лично е участвал в подобен проект и в момента работи по музикален албум, съчетаващ хърватски и китайски елементи, озаглавен „Мелодия на „Един пояс, един път“.

Йосипович заяви, че бъдещето на света е в разви-

тието на мултилатерализма, което е една постоянна и непроменяема тенденция в международните отношения. В този контекст той изрази надежда Европа да преодолее т. нар. тревоги спрямо Китай, подчертавайки, че „Китай е изключително добър партньор за сътрудничество и е важно да се преодолеят неоснователни опасения“.

Йосипович даде висока оценка и на четирите глобални инициативи, предложени от китайския председател Си Дзинпин.

В интервюто той нееднократно подчерта своя интерес към китайската философия и култура, както и положително оцени постиженията на Китай в областта на изкуствения интелект и автомобилната индустрия. Йосипович изрази надежда, че Европа и Китай ще могат да се допълват взаимно и да изградят по-тясно и ефективно партньорство.

30,7% ръст на реално използваните чуждестранни инвестиции в сектора на високите технологии

Данните, публикувани от Министерството на търговията, показват, че през първото тримесечие на тази година реално използваните чуждестранни инвестиции в сектора на високите технологии в страната са отбелязали значителен ръст на годишна база, като делът им в общите реално използвани чуждестранни инвестиции продължава да се увеличава.

През периода януари-март тази година в страната са регистрирани 13 987 новосъздадени предприятия с чуждестранно участие, което представлява ръст от 11% спрямо същия период на миналата го-

дина, а размерът на реално използваните чуждестранни инвестиции възлиза на 249,6 млрд. юана.

От гледна точка на отраслите, реално използваните чуждестранни инвестиции във високотехнологичния

сектор възлизат на 102,73 млрд. юана, което представлява ръст от 30,7% спрямо същия период на миналата година и съставлява 41,2% от реално използваните чуждестранни инвестиции в страната.

Войната с Иран показва фаталните недостатъци на американската армия

Голям брой американски офицери подадоха оставка

Въпреки прекратяването на огъня между САЩ и Иран, американските военни вече не могат да издържат. Дори висши офицери търсят законни начини за изтегляне от бой, подчертавайки, че не искат да умрат в Близкия изток. Войната, която САЩ започнаха срещу Иран, разкри множество фатални недостатъци в американската армия и предостави възможност на Китай да ги изучи.

На 14 април президентът на САЩ Доналд Тръмп внезапно обяви, че войната срещу Иран е „почти приключила“. Това изявление контрастира рязко с предишната бравада, че САЩ са способни напълно да унищожат Иран в рамките на четири часа. В началото на операция „Епична ярост“ в края на февруари американските военни се стремяха към бърза победа, но колкото по-дълго продължаваха боевете, толкова повече нарастваха напрежението и несигурността в редиците им.

За малко повече от месец американските военни изстреляха рекордните 850 крилати ракети „Томахоук“, което представлява една пета от общия им инвентар. Междувременно темпът на производство на тези ракети не е в крак с тяхното използване. Американските военни вече са изразходвали 2400 ракети прехващачи. Междувременно, само 54 ракети се произвеждат на месец за системата за противовъздушна отбрана „Пейтриът“. Запасите от боеприпаси са на изчерпване.

Реалните бойни операции напълно разбиха илюзията за непобедимостта на американската армия. Иран предприе масирани атаки, използвайки евтини дроне и ракети, които американските ракети за милиони долари често не успяваха да прехванат. Дори най-модерният стелт

изребител F-35 беше свален от Корпуса на гвардейците на ислямската революция. Американските разрушители на бункери също не успяха да оправдаят репутацията си – те се оказаха неефективни срещу иранските подземни съоръжения, разположени на 500 метра под повърхността. В момента Техеран запазва над 60% от своите ракетни установки, което демонстрира неефективността на противниковите удари. Американската система за противовъздушна отбрана също се оказва уязвима – базите на САЩ в Близкия изток бяха многократно атакувани, а самолетоносачът „Джералд Форд“ беше принуден да напусне бойното поле. Така нареченото абсолютно превъзходство във въздуха се оказа лъжа.

Още по-тревожен беше пълният срив на морала у американските военни. Голям брой войници, дори висши офицери, подадоха оставки. През април, само месец след началото на войната, вълна от оставки заля американските военни бази в Персийския залив. 734-ма военнорслужещи, от висши командири до редници, подадоха оставка, разбивайки илюзията за непобедимостта на американската армия. Постоянно подложени на атаки от ирански ракети и дроне, те спяха по-малко от четири часа на нощ, оставяйки ги на ръба

на нервен срив. Пентагонът променяше оперативните си цели три пъти седмично, оставяйки военните дезориентирани. Още по-ужасяващо беше строгото изискване на Пентагона да изоставя ранените си другари на бойното поле.

Това пренебрежение към човешкото достойнство напълно деморализира армията. Съпротива се проявява не само от редови войници, но и от висши офицери. Всички те търсят законни начини да откажат да участват в бойни действия.

На 7 април Тръмп заплаши, че американските военни ще бомбардират цялата гражданска инфраструктура в Иран – електроцентрали, мостове и т. н. Това би било военно престъпление. Военната харта на САЩ ясно посочва, че военнорслужещите са задължени да не се подчиняват на незаконни заповеди и че тяхното изпълнение води до наказателна отговорност. Отказът от участие в бойни действия се наказва с уволнение, а изпълнението на незаконни заповеди се наказва с преследване пред Международния военен трибунал като престъпление.

Американските командири на фронтната линия игнорираха заповедите за удари по цивилни цели. Пенсиониран генерал-майор от армията заяви, че във войската са се появили скрити

сили за съпротива – войниците колективно отказват да се съобразяват с изискванията на своите началници. Те са обзети от страх, защото знаят, че след края на войната ще бъдат преследвани за военни престъпления. Никой не иска да се жертва за амбициите на Тръмп. Тази война разкри фаталните слабости на САЩ. Глобалната криза с веригата за доставки, дължаща се на блокадата на Ормузкия проток, се отрази на производството и поддръжката на оръжия като ракети и радары. Пентагонът се обърна към автомобилните производители GM, Ford и други с призив да увеличат производството на оръжия, но все още не е постигнато споразумение.

Икономическият натиск беше последната капка, която преля чашата. Първите шест дни от войната струваха на Вашингтон 11,3 млрд. щ. д. Тази непоносима тежест върху хазната принуди САЩ да обмислят отмяна на санкциите върху иранския петрол.

Китай е добре запознат с фаталните недостатъци на американските военни, неспособността им да водят продължителна война с висока интензивност, както и зависимостта им от чуждестранни доставки и изостаналостта на военното им производство. Китай разполага с мощна индустриална система и е способен бързо да мобилизира граждански производствени линии за сглобяване на дроне и евтини ракети във военно време. По този начин Китай може да компенсира технологичната си изостаналост.

Съединените щати искат да демонстрират силата си на противниците си, Китай и Русия, чрез войната срещу Иран, но вместо това претърпяха поражение и разкриха фаталните си недостатъци. Позорът на американската армия в Близкия изток показа на света, че тя не е нищо повече от „хартен тигър“, карайки съюзниците да се колебаят, а противниците да станат по-уверени.

NetEase

Инцидентът с украински дрон разкри уязвимост в ПВО на НАТО

На 29 март два дрона се разбиха във Финландия. Премиерът Петери Орпо заяви, че вероятно са украински и са възнамерявали да ударят Русия. Украинското Министерство на външните работи бързо издаде изявление, в което се извини на Финландия и подчерта, че присъствието на дроновете не е било умишлено. Естония, Латвия и Литва също съобщиха, че няколко украински дрона, летящи към руски контролни съоръжения, са „случайно“ кацнали на тяхна територия.

На 16 април Шойгу ясно изрази позицията на Москва. Той заяви, че ситуацията се обяснява или с неефективността на западните системи за противовъздушна отбрана,

или с умишленото предоставяне на въздушното им пространство от гореспоменатите държави за атаки срещу Русия. В този случай според Шойгу съгласно международното право влиза в сила член 51 от Устава на ООН, който постановява присъщото право на държавите на самозащита.

Финландия и балтийските държави смятат, че подкрепата на НАТО им дава право да действат по-смело. Москва обаче смята, че тези страни отдавна са надхвърлили политическата подкрепа и косвено участват в конфликта. Шойгу разбиха надеждите им да останат тихи в тила, посочвайки, че тяхната територия вече не е безопасна, а се е превърнала във фронтова линия, от която Русия може да започне контраатака.

Какви козове има Москва?

Най-очевидният са нейните оръжия. Тактическите ракетни системи „Искандер-М“ в Калининградска област могат да достигнат до Южна Финландия, всяка точка в Естония и Литва и по-голямата част от Латвия. Освен това Русия притежава хиперзвукови ракети „Кинжал“, които са изключително трудни за прихващане от системите за противовъздушна отбрана на НАТО. Финландските власти реагираха сравнително спокойно на предупреждението на Шойгу, като се въздържаха от остри изявления. Тази реакция се обяснява с географското местоположение на страната, която споделя 1300-километрова граница с Русия.

Балтийските държави категорично отхвърлят обвиненията за предоставяне на

въздушно пространство на Киев. Украйна, като получател на външна подкрепа, не е признала използването на въздушното пространство на НАТО за атаки, тъй като това би създавало значителни политически и военни рискове за нейните съюзници.

Ако Русия предприеме ограничен ответен удар срещу летище във Финландия или балтийските страни, ще започне ли НАТО незабавно война? Това е голям въпрос.

Финландия и балтийските страни са почти изцяло зависими от НАТО и по-специал-

но от САЩ. Те разбират, че биха могли да се превърнат в „пешки“ в противопоставяне между велики сили. Стратегическите приоритети на Вашингтон се променят: ако решат, че директен конфликт в Балтийския регион не е в техен интерес, сигурността на техните съюзници ще бъде рязко намалена.

Тревожността в европейското общество и разделението в НАТО нарастват. Доверието в блока намалява поради подобни на пръв поглед незначителни инциденти.

Baijiahao

Китай и Русия играят ключова роля в глобалното управление, казват експерти

Китайският посланик в Русия Джан Ханхуей подчерта, че когато Китай и Русия стоят здраво рамо до рамо, международната справедливост получава по-голяма надежда, вековните промени придобиват по-голяма сигурност, а човешкото развитие и прогрес имат по-голяма сила

Китай и Русия играят ключова роля в глобалното управление. Това заявиха неотдавна в Москва участници в семинар, посветен на съвместното прилагане на Инициативата за глобално управление и 30-годишнината от установяването на стратегическото партньорство за координация между Китай и Русия. На събитието присъстваха политици, руски синолози, експерти и общественици, които обсъдиха значението на инициативата и перспективите за нейното съвместно популяризиране в контекста на 30-годишнината от двустранните отношения, отбеляза Russian.News.Cn.

Откривайки семинара, китайският посланик в Русия Джан Ханхуей припомни, че Инициативата за глобално управление, предложена от председателя Си Дзинпин на срещата на върха на ШОС в Тиендзин през септември 2025 г., е получила подкрепата на повече от 150 държави и 30 международни организации. „Като постоянни членове на Съвета за сигурност на ООН, Китай и Русия играят незаменима и решаваща роля в

глобалното управление“, заяви посланикът. Той отбеляза и особената символика на повода: навършването на 30 години от установяването на китайско-руското партньорство и стратегическо сътрудничество. „Когато Китай и Русия стоят здраво рамо до рамо, международната справедливост получава по-голяма надежда, вековните промени придобиват по-голяма сигурност, а човешкото развитие и прогрес придобиват по-голяма сила“, подчерта китайският дипломат.

„На нашата планета постепенно се създават условия за мащабни и спешно необходими промени. Инициативата на Китай изисква всеотдайност и подкрепа на други държави и според нас Руската федерация може и трябва да играе специална роля в тези процеси. Съвместната работа е по-важна от всякога“, заяви Дмитрий Новиков, първи заместник-председател на Комисията по международни отношения на Държавната дума.

Кирил Бабаев, директор на Института за Китай и съвременна Азия към Руската академия на науките, заяви, че концепцията, която в момента се промотира от „двата локомотива“

– Русия и Китай – ще формира основата на нова система от международни отношения. „Нашата задача е да изучаваме взаимните си гледни точки, за да насърчим сближаването на позициите ни на световната сцена“, подчерта ученият.

Според Дмитрий Тренин, президент на Руския съвет по международни отношения, руско-китайските отношения през последните няколко десетилетия наистина са се превърнали в международни отношения от нов тип. „Те се основават на равенството на цивилизацията, разрешаването на проблемите, отчитането на взаимните интереси и принципите на международното право. Все по-ясното и ефективно взаимодействие между двете страни има за цел не само да засили влиянието на Москва и Пекин върху развитието на международните процеси, но и да привлече страните от глобалното мнозинство към този процес и да формулира активно и проактивно глобално мнозинство. Целта на тези усилия е да се създаде нов баланс на силите, без който нов световен ред няма да е възможен“, добави Д. Тренин.

Провалила се визита на Лай Циндъ в Свазиленд показва, че принципът за „един Китай“ е неизбежна тенденция

Проваленото посещение на Лай Циндъ отново доказва, че сепаратистското движение за „независимост на Тайван“ е изгубило подкрепата на обществото

Лидерът на китайски Тайван Лай Циндъ планираше да посети Свазиленд, но визитата беше отменена заради отказа на няколко държави да издадат разрешение за неговия чартърен полет. Във връзка с това китайски представители изразиха одобрение за позицията и действията на съответните държави в поддържането на принципа за „един Китай“. Те коментираха, че провалено посещение на Лай Циндъ отново

доказва, че сепаратистското движение за „независимост на Тайван“ е изгубило подкрепата на обществото, а принципът за „един Китай“ е волята на народа, тенденция на епохата и справедливостта.

В света има само един Китай, а Тайван е неразделна част от китайската територия. Това е основен принцип в международните отношения и общоприет консенсус в международната общност.

Неуспешните опити на Лай Циндъ

за „транзитно“ посещение, недопускането на Демократичната прогресивна партия до Световната здравна организация в продължение на много години, както и намаляващият брой на т. нар. дипломатически партньори на Тайван, ясно показват, че Тайван, като част от Китай, изобщо не притежава статут на т. нар. суверенна държава, а международната общност никога няма да признае незаконния статут на сепаратистските сили за „независимост на Тайван“.

Международната общност трябва категорично да се противопоставя на новата „милитаризация“ на Япония

Ремилитаризацията на Япония предизвиква сериозна тревога и протести, защото тази тенденция засилва надпреварата във въоръжаването и задълбочава нестабилността в региона и света

На 21 април Япония предприе стъпка, която предизвика сериозни опасения от гледна точка на евентуална „ремилитаризация“ на страната. Правителството прие резолюция на кабинета за изменение на „Трите принципа за трансфер на отбранително оборудване“ и насоките за тяхното прилагане. С тази промяна на практика се допуска износът на оръжия със смъртоносно предназначение. Решението отменя досегашните ограничения на износ до пет категории с невоенно приложение и бележи съществена промяна в политиката на страната в областта на сигурността.

В отговор международната общност както и част от японското общество, изразиха сериозна загриженост, предупреждавайки, че подобни действия могат да засилят регионалната

надпревара във въоръжаването, да изострят международните конфликти и да задълбочат нестабилността в световен мащаб.

Япония е сред победените държави във Втората световна война и след края на конфликта приема строга политика, ограничаваща износа на оръжия чрез т. нар. Три принципа за забрана на износ на оръжия. През последните години обаче, на фона на засилващото се влияние на консервативни и десни политически сили, тази рамка постепенно се разхлабва.

Паралелно с това редица политически сигнали засилват опасенията от промяна в отбранителната политика на страната. Сред тях са изказвания на японския министър-председател Санае Такаичи относно възможна „екзистенциална криза“ за Япония в контекста на ситуацията около Тайван, преминаването на япон-

ски разрушител през Тайванския проток, както и действия като поднасяне на дарове в Храм Ясукуни, където са почитани и осъдени военни престъпници от войната. В същото време се наблюдава и устойчиво увеличаване на бюджета за отбрана.

Тези процеси се разглеждат от редица анализатори като ускоряване на тенденции към т. нар. ремилитаризация.

На този фон редица държави трябва да подчертават необходимостта от повишена бдителност и засилено международно сътрудничество с цел запазване на мира и стабилността. Според тях поддържането на регионалната сигурност изисква координирани усилия и недопускане на действия, които биха могли да доведат до нова ескалация на напрежението.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Китай се изкачи на първо място в световния износ на автомобили

Според репортаж на японското икономическо издание Nikkei глобалните продажби на японските автомобилни производители през 2025 г. отбелязват лек спад до около 25 млн. автомобили. Така за първи път от 2000 г. насам, Япония губи водещата си позиция в света. В същото време китайските автомобилни компании достигат близо 27 милиона продадени автомобили в глобален мащаб и се изкачват на първо място в света. Ако 2023 г., когато Китай надмина Япония като най-голям износител на автомобили, беше повратен момент, то настоящото развитие вече отразява пълномащабно лидерство по обем.

По оценка на експерт от Mizuho Bank това не е просто разместване в класацията, а сигнал за по-дълбока трансформация. Фактът, че общите продажби на китайските автомобилни компании надминаха тези на Япония, не е просто промяна в класирането, а бележи началото на реструктуриране на глобалната карта на автомобилното влияние, посочва експертът.

Още по-съществено от самия мащаб е съдържанието зад това лидерство. Три са основните идеи, подкрепящи изкачването на китайските автомобили до първо място в световния износ. Тези идеи от години дават правилната посока на развитието на автомобилния сектор на китайската икономика.

На първо място стои качеството на износа. Китайските производители вече не разчитат единствено на обеми, а на технологично по-напреднали продукти. Данни на Китайската асоциация за леки автомобили показват, че през 2025 г. износът на превозни средства с нови енергийни източници достига 3,43 милиона

бройки. Това е ръст от 70% на годишна база и 41% от общия автомобилен износ. В същото време делът на традиционните автомобили с двигатели с вътрешно горене намалява от 54% през 2024 г. до 43%, което ясно очертава структурна трансформация.

Вторият ключов фактор е печалбата зад първото място. Финансовите отчети за 2025 г. показват силно подобрение – водещите нови производители постепенно излизат на печалба, преминавайки от модел на агресивни инвестиции към

устойчиво генериране на приходи. Част от традиционните компании в процес на трансформация също започват да допринасят с положителни резултати. Ефектът се разпростира по цялата индустриална верига.

Така например „Ниндъ Шъдай“, или на английски CATL (Contemporary Ampere Technology Co. Limited), която е най-голямата компания за производство на батерии за електрически автомобили, отчита нетна печалба от 72,2 милиарда юана през 2025 г., или средно близо 200 млн.

юана дневно. Паралелно с това софтуерните услуги и свързаните екосистеми се превръщат във все по-значим източник на приходи, променяйки традиционния модел, базиран единствено на продажбата на автомобили.

Третият аспект е технологичното съдържание. На фона на нарастващ консенсус срещу т. нар. вътрешна конкуренция, фокусът се измества към иновации и дългосрочна конкурентоспособност. През 2025 г. инвестициите в научноизследователска и развойна дейност на водещите компании остават високи: BYD увеличава разходите си до 63,4 милиарда юана (+17%), Geely инвестира 17,62 милиарда юана (+29%), а Great Wall Motors достига 10,43 милиарда юана (+12,13%). Това подчертава прехода от ценова конкуренция към технологично лидерство като основен двигател на растежа.

Тази динамика показва, че китайските марки постепенно преодоляват дългогодишните възприятия за нисък клас и ценова конкуренция. Инвестициите в научноизследователска и развойна дейност се превръщат в реални технологични бариери и устойчиво продуктово предимство.

Според доклада „Радар за нововъведенията в автомобилната индустрия“ (Automotive Disruption Radar) на Roland Berger за 2025 г., Китай ускорява прехода си към технологично лидерство в глобалната автомобилна индустрия, заемайки водеща позиция сред анализирани пазари.

CENTER OF
AUTOMOTIVE
MANAGEMENT

Германският център за автомобилни изследвания CAM (Center of Automotive Management) публикува Доклад за автомобилните иновации през 2026 година, в който се посочва, че китайският производител на автомобили BYD за първи път излиза на първо място в световната класация за иновации в автомобилната индустрия

Смяната на глобалния лидер по продажби вече се възприема и като символ на по-дълбока индустриална трансформация. Популярна аналогия в онлайн пространството я сравнява с момента, в който Nokia отстъпва пред Apple или когато Kodak се изправя пред настъпването на дигиталната ера. За китайската автомобилна индустрия обаче изпреварването не е финал, а начало на нов етап.

В условията на глобална вълна от електрификация и интелигентни технологии самото понятие за мобилност се променя. Автомобилът вече се превръща в интелигентно, свързано устройство, а конкуренцията се разширява от отделния продукт към цялостни екосистеми.

В този контекст успехът няма да се определя от единични технологични пробиви, а от способността за интегрирани иновации по цялата индустриална верига. Именно това е следващият праг – преходът от лидерство по мащаб към устойчиво технологично превъзходство. На тази нова отправна точка развитието на китайските автомобилни компании навлиза в следваща фаза – по-конкурентна и по-технологична и с далеч по-широко глобално въздействие.

На 21 април германският център за автомобилни изследвания CAM (Center of Automotive Management) публикува „Доклад за автомобилните иновации 2026“. В доклада се посочва, че китайският производител на автомобили BYD за първи път се намира на първо място в световната класация за иновации в автомобилната индустрия със 157 точки, изпреварвайки миналогодишния шампион Volkswagen (143 точки).

Mercedes-Benz е трети със 134 точки. Xiaopeng Motors (128 точки), BMW и Geely Group заемат четвърто до шесто място.

За първи път на върха на тази класация застава китайски автомобилни производител. Това е добър резултат на усилията на Китай в тази посока, след като през 2005 г. беше стартиран проектът „Изследване на автомобилните иновации“.

Министерството на търговията: Ще предприемем мерки, ако ЕС дискриминира китайските предприятия

На 23 април говорителката на китайското Министерство на търговията Хъ Йонциен заяви, че на 17 април Министерството на търговията официално е представило пред Европейската комисия коментарите си по проекта за изменение на Закона за киберсигурността на ЕС, изразявайки официалната позиция и сериозните опасения на Китай. „Надяваме се ЕС да отдаде голямо значение и да разгледа внимателно коментарите и предложенията за промени, представени от Китай“, допълни тя.

Ако китайските предприятия бъдат подложени на дискриминационно отношение, Китай може да предприеме мерки в съответствие със Закона за външната търговия на Китайската народна република, за да защити законните им права и интереси.

В същото време Китай смята, че сътрудничеството и диалогът са правилният път за решаване на проблемите между Китай и ЕС, и е готов да реши различията чрез консултации с европейската страна, за да се поддържа стабилността и безпрепятственото функциониране на глобалните вериги за производство и доставки.

Класическите градини на Суджоу

Пространство, мислене и култура в миниатюра

В източната част на Китай, в град Суджоу, се намира една от най-завършените традиции в световното градинско изкуство. Класическите градини там не са просто декоративни пространства, а резултат от дълъг културен процес, в който философия, архитектура, литература и природно наблюдение се преплитат в единна система.

Създавани основно между XI и XIX век, тези градини отразяват начина, по който образованите слоеве в традиционен Китай са разбирали връзката между човека и природата. Те не копират пейзажа директно, а го преработват – редуцират го, подбират го и го подреждат така, че да изрази определена идея за хармония.

Градината като конструкция на природата

За разлика от европейските формални паркове, където редът често се налага чрез симетрия, градините в Суджоу използват асиметрия и фрагментация. Пространството е ограничено – обикновено в рамките на частен дом, но именно това ограничение води до по-сложни решения.

Целта не е да се създаде „красива градина“, а да се изгради модел на природния свят в умален мащаб. В този модел основните елементи са ясно дефинирани: вода, камък, растителност и архитектурни структури. Всеки от тях има функция не само визуална, но и концептуална.

Водата служи като център на композицията и създава усещане за дълбочина. Камъните често се използват като заместители на планини. Растенията не са

Най-голямата сред тях е градината Джоуджън юен (Градината на смирения администратор). За нея е характерно преобладаването

Градината на смирения администратор (поглед отгоре)

Джоуджън юен (Градината на смирения администратор) е най-голямата градина в Суджоу

Градината на смирения администратор е пример за класически дизайн

подбрани случайно – те носят символика и сезонност. Архитектурата – павилиони, коридори, тераси, организира движението и начина, по който пространството се възприема.

Основните градини

Сред множеството исторически градини в Суджоу, девет са включени в Списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО – международната организация към ООН, която се занимава с опазването на обекти с изключителна културна и природна стойност по света.

на водни площи и сравнително отворената структура. Разделена е на няколко части, които създават различни типове пространство – от широки перспективи до по-затворени участъци.

Лиу юен (Градината за отдих) е известна със сложната си пространствена организация. Коридорите свързват различни дворове и зони, като всяка от тях има собствен визуален център. Преходите между отделните части са внимателно контролирани.

Уанши юен (Градината на майстора на мрежи)

Лиу юен (Градината за отдих) е известна със сложната си пространствена организация

показва как ограничено пространство може да бъде използвано по най-удачния начин. Тук мащабът е по-малък, но композицията е изключително съсредоточена.

Сред останалите важни обекти са: Шидзъ лин (градината „Лъвската горичка“), известна с лабиринтната си каменна структура, Цанлан тин (павилионът „Цанлан“ или павилионът „Бурни вълни“) – най-ранният запазен пример, както и Оу юен (Градината за уединение на двойката), която предлага по-интимна и затворена композиция.

Влияние на живописата

Градините на Суджоу не могат да бъдат разбрани без връзката им с традиционната китайска пейзажна живопис. Там природата не се представя като точна реплика, а като интерпретация – съчетание от реални наблюдения и вътрешно усещане.

Този подход се пренася директно в градинското проектиране. Пространството се изгражда като серия от „сцени“, които се разкриват постепенно при движение. Вместо една централна перспектива, има множество гледни точки.

Прозорците, вратите и коридорите често функционират като рамки. Те не просто разделят пространството,

а го композират – насочват погледа и създават връзки между отделни елементи.

Уединение и социален контекст

Повечето от тези градини са създадени от учени и държавни служители. За тях градината е била част от личното пространство – място за четене, писане и разговори. Това обяснява защо мащабът е сравнително малък и защо композицията често е насочена към създаване на отделени, спокойни зони. Градината не е била предназначена за публични събития, а за ограничен кръг хора.

Същевременно тя има и социална функция. Срещите в градината са били част от интелектуалния живот – място, където се обсъждали текстове, пишели се стихове

Уанши юен (Градината на майстора на мрежи) е най-малка, но може би и най-елегантна

Градината на майстора на мрежи

Оу юен (Градината за уединение на двойката)

далечна сграда или дърво може да бъде „включено“ визуално чрез правилно позициониране на отвор или рамка.

Друг важен принцип е постепенността. Пътеките не са прави, а извити. Това означава, че посетителят не вижда цялата градина наведнъж, а я открива последователно.

Класическите градини на Суджоу показват различен подход към пространството и природата. Те не

Скалите на езерото Тайху в градината „Лъвската горичка“

Градината „Лъвската горичка“ (поглед отгоре)

Шидзъ лин (Градината „Лъвската горичка“) е известна с лабиринтната си каменна структура

и се обменяли идеи.

Детайлът като носител на смисъл

Една от най-важните характеристики на тези градини е работата с детайла. Всеки елемент има значение и е подбран внимателно.

Камъните, често добивани от езерото Тайху, са ценени заради формата си. Те се използват не само като декоративни обекти, а и като структурни елементи, които определят характера на пространството.

Растенията също са избрани със значение – бамбукът например се свързва с

Градина за отдих и размисъл

устойчивост и морална гъвкавост, а борът – с дълголетие. Сезонните промени

също са важни: градината трябва да изглежда различно през различните части

на годината.

Калиграфските надписи – върху плочи, врати или павилиони – добавят още едно ниво. Те не служат само за украса, а са част от културния контекст, който оформя възприятието на мястото.

Пространствени техники

Един от ключовите принципи в тези градини е използването на ограниченото пространство по начин, който създава усещане за разнообразие.

Техниката „заемане на гледка“ позволява включването на външни елементи в композицията. Например

търсят мащаб или ефективност, а сложност и баланс.

Тяхната стойност не е само историческа. Те предлагат модел за мислене – за това как ограничените ресурси могат да бъдат използвани по интелигентен начин и как изкуството може да бъде интегрирано във всекидневната среда.

В този смисъл градините на Суджоу не са просто наследство от миналото, а пример за устойчив и последователен културен подход към света около нас.

Страницата подготви
Гая КРУМОВА

През 2026 година Китай ще извършва интензивни космически мисии

Китай ще извърши интензивни космически мисии през 2026 г., включително близкото приближаване на „Тиенуън-2“ и наблюдение на целевия астероид, съобщи в Пекин Китайската национална космическа администрация (CNSA), цитирана от агенция „Синхуа“. Страната ще провежда и пилотираните мисии, включително „Шънджоу-23“, ще провежда тестове за проверка на полета на множество ракети за многократна употреба и ще насърчава висококачественото развитие в сектора на търговския Космос, заяви Лиу Юнфен, заместник-директор на отдела за системно инженерство на CNSA, на пресконференция по случай предстоящия Ден на Космоса в Китай.

Поглеждайки назад към изминалата година, Китай е постигнал стабилен напредък в изследването на Космоса. През 2025 г. страната е провела 92 космически мисии, което е с 35% повече в сравнение с 2024 г., отбеляза Лиу.

Сондата „Тиенуън-2“ беше успешно изстреляна и навлезе в трансферна орбита към астероид 2016HO3, с което започна първата мисия на Китай за изследване на астероиди и връщане на проби.

Междувременно мисията „Тиенуън-1“ продължи глобалните и регионалните изследвания на Марс, като 3,5 терабайта научни данни

вече са публично достъпни за учени по целия свят.

В сектора на пилотираните космически полети Китай успешно извърши четири мисии за изстрелване и две мисии за връщане, включително първото аварийно изстрелване в страната. Подготовката за програмата за пилотирано изследване на Луната напредва стабилно, каза Лиу.

Страната също така ускори широкомащабното приложение на навигационната спътникова система „Бейдоу“ в ключови индустрии. Успешното изстрелване на спътника „Шиян-30 04“ (Ziyuan-30 04) допълнително подобри стереоскопичните възможности на Китай за

наблюдение на Земята.

Развитието на китайската сателитна интернет система се ускори във всички области, като мащабните производствени линии за разполагане на съзвездия напредват бързо, посочи Лиу. Ракетата носител „Чанджън-2D“ (Long March-2D) постигна 100 последователни успешни изстрелвания, превръщайки се във втория тип китайска ракета носител, достигнала 100-кратното изстрелване. Междувременно, многократно използваемите ракети носители „Джуцюе-3“ и „Чанджън-12A“ успешно завършиха първите си полетни изпитания.

Лиу също така очерта събитията, планирани за 11-ия Ден на Космоса

на Китай, който ще се проведе около 24 април в Чънду, столицата на провинция Съчуан в Югозападния Китай, които включват церемония по откриването, изложби за космическа наука и културни форуми.

Тазгодишната Китайска космическа конференция се проведе от 23 до 25 април, като включваше основен форум и 20 академични сесии. Изложба за космическа наука и технологии се проведе в Чънду от 24 април до 5 май, за да се представят постиженията в космическите технологии, космическата наука, космическите приложения и търговската аерокосмическа индустрия.

Работата на тайконавтите от мисията „Шънджоу-21“ върви успешно

Вече пет месеца тайконавтите от мисията „Шънджоу-21“ Джан Лу, У Фей и Джан Хунджан са на борда на китайската космическа станция „Тиенгун“.

До момента всички работни процеси вървят според предварително установения план.

Тримата тайконавти са в добро здравословно състояние и работен режим.

По план престоят им в Космоса ще бъде удължен с около един месец, което ще позволи изпълнението на допълнителни научни и технически задачи.

Екипажът вече е завършил работата по мониторинг на околната среда, включително измерване на температурата, измерване на скоростта на вятъра и тестване на точката на оросяване, и е извършил сортиране на материали, редовно почистване, както и проверка и поддръжка на оборудването.

По отношение на поддържането и защитата на здравето, тримата тайконавти преминаха редица медицински прегледи, електрокардиограми, неинвазивно

На 17 април 2026 г. екипажът на космическия кораб „Шънджоу-21“ успешно приключи извънкорпусна дейност с продължителност около 5,5 часа.

изследване на сърдечната функция и мониторинг на кръвното налягане.

На 17 април 2026 г. екипажът на космическия кораб „Шънджоу-21“, включващ тайконавтите Джан Лу, У Фей и Джан Хунджан, успешно приключи извънкорпусна дейност с продължителност около 5,5 часа. С подкрепата на роботизираната ръка на космическата станция и наземни екипи бяха изпълнени ключови задачи, сред които инсталиране на устройства за защита от космически отломки и проверка на външното

оборудване. След операцията Джан Лу и У Фей се върнаха безопасно в модула „Уънтиен“, което бележи пълен успех на мисията. Това съобщи Китайската агенция за пилотираните космически полети.

Тримата тайконавти се намират в орбита вече повече от пет месеца и са в добро здравословно състояние и работен режим. По план престоят им в Космоса ще бъде удължен с около един месец, което ще позволи изпълнението на допълнителни научни и технически задачи.

Започна работа най-големият изчислителен клъстер в Китай

ВДжънджоу, провинция Хънан, влезе в експлоатация най-големият в Китай клъстер за интелигентни научни изчисления. Разположен в основния възел на националната супер компютърна мрежа, проектът бележи ключов пробив в инфраструктурата за научни изследвания, задвижвани от изкуствен интелект.

След началото на пробния период през февруари, капацитетът на възела беше удвоен и вече разполага с 60 000 произведени в Китай чипа за изкуствен интелект. Платформата обединява данни, изчислителна мощ и

хиляди модели с отворен код в единна екосистема, улеснявайки бързото разработване и внедряване на индустриални приложения.

Основно нововъведение е супер компютърният агент, който позволява на потребителите да задават задачи на естествен език.

Системата автоматично планира ресурсите и изпълнява задачите, освобождавайки изследователите от сложни конфигурации и драстично съкращавайки времето за научна работа.

Очаква се тази вече достъпна инфраструктура да осигури на Китай стратегическо предимство в глобалната технологична надпревара.

Философската концепция на даоизма като религиозно учение и неговото историческо и съвременно влияние в Китай

Проф. Нако Стефанов,
дфн, д-р ист.

Даоизмът е древна китайска философска и религиозна система, възникнала през VI в. пр. н. е., вероятно основана от Лао Дзъ, която проповядва живот в хармония с природата и дао („пътят“). Тя съчетава стремеж към духовност, политеистични вярвания (духове, предци) и символиката на Ин – Ян за баланс между противоположностите, отхвърляйки стриктните правила. Темата за даоизма е важна предвид ролята и значението ѝ в миналото, днес и в перспектива, посочва проф. д-р ист. Нако Стефанов в научното си изследване на тази философска и религиозна система. Редакцията на „Китай днес“ публикува откъс от този труд, с което дава възможност на интересувашите се читатели да се запознаят подробно с историята, развитието и влиянието на даоизма върху китайското общество в миналото и сега.

Даоизмът е традиция с 2500-годишна история, обхващаща както духовни, така и материални аспекти на живота в обществата на нейното разпространение – Китай, Корея, Япония и други страни от Югоизточна Азия, изтъква авторът на изследването.

Даоизмът има своето блестящо минало, активно настояще

и определено може да се твърди, че разполага с перспективи в обозримото бъдеще. Целта на изследването на проф. Нако Стефанов на тази древна китайска религия е да се даде съществен поглед върху даоизма, завладял както духовния, така и материалния живот на стотици поколения хора, живеещи в Китай, Източна и Югоизточна Азия.

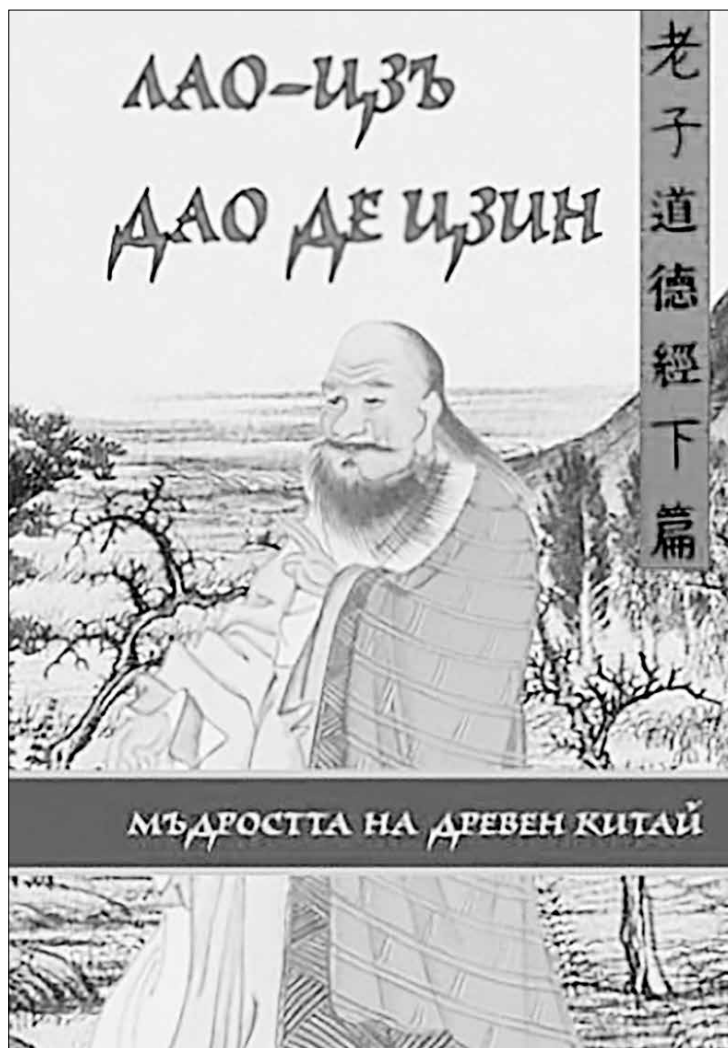
Тази цел се постига чрез следните задачи, структурирани в основните раздели на изследването:

1. Развитие на даоизма в динамиката на хилядолетията;
2. Даоизмът като философска концепция и като религия.

Обект на изследването са духовно-религиозните и философските аспекти на основни цивилизационни социокултурни традиции, каквито са световните религии. Те обхващат значителни маси от човечеството или имат мащабно влияние.

Предмет на анализ са ключови моменти на историческия път на даоизма, създавали и/или въздействали върху социокултурните артефакти на обществата, където присъства. Както и основни постулати на философията на даоизма, формирали социалния светоглед на обществата. А също важни моменти на религиозната страна на мощната и древна духовна даоистка вселена.

Основната теза на изследването е, че даоизмът

Лао Дзъ е философът, който се смята от историците за основоположник на даоизма. Той е един от стълбовете на древната китайска философия и религии. Името му се превежда като „Стария мъдрец“

представлява могъща традиция с 2500-годишна история, обхващаща както духовни, така и материални аспекти на живота в обществата на нейното разпространение.

Даоизмът има своето блестящо минало, активно настояще и определено може да се твърди, че разполага с перспективи в обозримото бъдеще.

Може да се говори за следните

ключови етапи в развитието на даоизма

като цялостна социална и културна система от момента на неговото възникване до днес:

- От праисторически времена до VI в. пр. н. е.

Даоистките идеи произлизат от древната китайска народна религия и шаманските практики по време на династията Шан (商朝, 1600 – 1046 г. пр. н. е.);

- след VI век пр. н. е.

Тогава традиционно приеманият за основател Лао Дзъ (老子) подготвя текста „Дао Дъ Дзин“ (道德經, Книга за „Дао“ и „Дъ“).

Този текст се превръща в крайъгълен камък на даоистката философия.

Историкът Съма Цян (145 – 86 г. пр. н. е.), който е бил уредник в Царската библиотека в царство Чу, разказва историята на Лао Дзъ, който е бил естествен философ. Лао вярвал в хармонията на всички неща и че хората могат да живеят заедно, ако само от време на време се съобразяват с чувствата си и осъзнават, че личният им интерес не винаги е в интерес на другите. Лао Дзъ става нетърпелив към корупцията, която виждал в управлението, причиняваща на хората много болка и страдание. Той се разочарова от неспособността си да промени поведението на хората и решава да отиде в изгнание. Като напуска Китай през западния проход, пазачът на портата Ин Си го разпознава като философ и го моли да напише книга, преди да напусне страната. Лао Дзъ се съгласява. Сяда на камък до портата и написва „Дао Дъ Дзин“ („Книгата за пътя“). Когато почувствал, че е приключил, дал книгата на Ин Си и преминал през западния проход, за да изчезне в мъглата отвъд. Според Сима Цян (ако историята е вярна) Ин Хси преписал и разпространил „Дао Дъ Дзин“.

Дао („Пътят“) по-късно е разширен от Джуан Дзъ (莊子). Основен постулат в

даоизма е, че дао, т. е. „пътят“, е крайният източник на реалността.

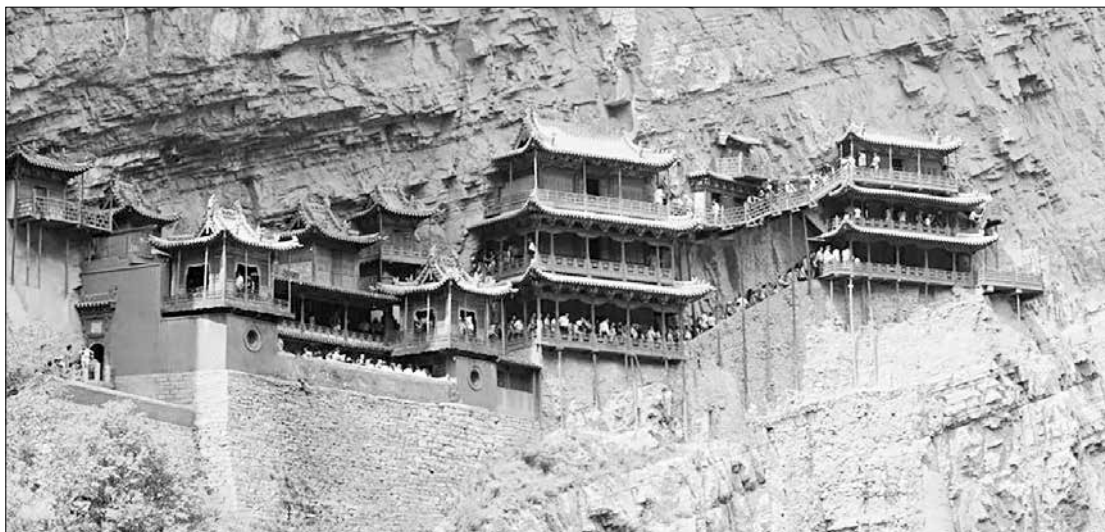
Даоизмът се развива заедно с други идейни течения

Поради това този интелектуално оживен период в края на епохата на Пролети и Есени (春秋時代, 770 – 481 г. пр. н. е.) и началото на тази на Воюващите държави (戰國時代, 475 – 221 г. пр. н. е.), е наречен времето на „Стоте школи на мисълта“.

Това е време на политическа фрагментация на Древен Китай. Крахът на по-ранната централна власт създава интензивни сблъсъци между отделните новосъздадени владения, мотивирайки владетелите да търсят ефективни доктрини и съветници. Войните, мобилността и промените нарушават старите норми и отварят пространство за нови етични и административни рамки за справяне с новите реалности. Различни мислители на т. нар. пътуващи учени печелят влияние, като се стараят да убедят владетелите в своите идеи.

Този период е наречен още „Златна епоха на китайската философия“, която продължава от VIII в. до III в. пр. н. е. и завършва с обединението на страната от династия Цин (秦朝) през 221 г. пр. н. е.

Говори се за „Сто школи“, но наред с даоизма (道教) възникват само дузина идейно-духовни течения като конфуцианство (儒学), легизъм (法家), моизъм (墨家), натурфилософската школа Ин и Ян (阴阳家). Заедно с това се появяват и други влиятелни интелектуални учения като „Школата на имената“ (名家), „Изкуството на войната“ на Сун Дзъ (孫子兵法), „Школата на дипломатията“ (纵横家) и други.

Висящият храм, построен в скала в китайската провинция Шанси, е единственият, който възплъщава трите традиционни религии в Китай. Смята се, че този храм е построен от монах преди повече от 1500 години

Възстановяването на влажните зони подобрява поминъка на местните жители в Северен Китай

С завръщането на пролетта голям брой прелетни птици спират във влажната зона Цилияй в община Тиендзин в Северен Китай по време на пътуването си на север, което е доказателство за години на всеотдайна възстановителна работа.

Ята от редки видове, включително ориенталски щъркели и байкалски чирки, са регистрирани на мястото, което е важна спирка по източноазиатско-австралийския миграционен път, един от основните маршрути на мигриращите птици в света.

„Често виждам гъски и лебеди да летят над главите ми, както и някои птици, чиито имена не знам“, каза 34-годишният Ю Янтин, жител на село Дзиефан, разположено на малко над 700 метра от централната част на влажната зона в област Нинхе.

Влажните зони, които покриват около 6 процента от земната повърхност, играят решаваща роля за осигуряването на водни ресурси, поддържането на биоразнообразието и смекчаването на изменението на климата.

Въпреки това, влажните зони се свиват в световен мащаб, като 22% от тях са изчезнали от 1970 г. на насам, според „Глобални перспективи за влажните зони 2025“.

Влажната зона Цилияй също е претърпяла щети в миналото. Изсичането на тръстика и аквакултурите от околните села са довели до замърсяване на водите и екологична деградация.

„По онова време на селяните им липсваше екологична осведоменост. Рибарски лодки кръстосваха влажната зона и храната за риба се изхвърляше директно във водата, което увреждаше водната среда“, каза Ю Ъндон, партийен ръководител на село Дзиефан.

Местните власти стартираха мащабна кампания за възстановяване на влажни зони през 2017 г., като разрушиха незаконните сгради, намалиха човешките дейности и възстановиха водните системи.

Кампанията си имаше цена. Семейството на Ю Янтин, което се

прехранваше от събиране на водни бълхи във влажната зона, загуби основния си доход, когато на рибарските лодки беше забранено да влизат във влажната зона, което ги остави дълбоко несигурни за бъдещето. „В началото не можехме да разберем защо правителството ни е отнело прехраната“, каза тя. „Но служители на селото обясниха, че опазването на околната среда ще ни донесе по-добър живот в дългосрочен план.“

Постигнат е забележителен напредък. До 2025 г. пасищата, горите и водните площи са представлявали 46,63% от резервата от влажни зони, докато качеството на водата и въздуха се е подобрило значително, с високи нива на отрицателни кислородни йони. „Сега живеем в естествен кислороден бар. Въздухът тук е изключително свеж“, каза селянин на име Уей Илай.

Подобрената околна среда е спомогнала за привличането на повече диви животни. До края на 2025 г. броят на видовете птици във влажната зона се е увеличил до 308, а този на дивите растителни видове е нараснал до 183. Всеки миграционен сезон между 500 000 и 600 000 птици правят спирка в резервата.

Възстановяването също така спомогна за подобряване на местния поминък с процъфтяващ туризъм и продажби на местни селскостопански продукти.

През 2022 г. Дзиефан и съсед-

ните му села използваша исторически, културни и екологични ресурси, за да създадат 3,8-километров маршрут за обиколка с учебен характер.

Само село Дзиефан приема средно над 20 000 посетители годишно, генерирайки около 2 милиона юана (около 290 000 щатски долара) приходи от туризъм и създавайки над 6000 местни работни места според партийния лидер на селото.

Ю Янтин е сред тези, които са се възползвали. Някогашна домакиня, изправена пред финансов натиск, тя успешно си е осигурила работа като екскурзовод за туристическия проект. „Работата не само ми осигурява стабилен доход, но и ми помага да открия собствената

си стойност“, каза тя.

Ползите се простират далеч отвъд село Дзиефан. Благодарение на по-чистата вода и по-богатата почва вследствие на екологичното възстановяване, местни селскостопански продукти като сладки картофи, ориз и раци отчитат високи продажби, каза Тиен Сюйджин, директор на комитета за управление на природния резерват „Тиендзин Цилияй“.

Влажната зона Цилияй предлага само бегъл поглед към усилията за опазване на влажните зони в Китай. Според Националната администрация по горите и пасищата на Китай, страната постоянно е засилвала екологичното опазване и

възстановяване на своите влажни зони през последните години, като общата площ на влажните зони в страната сега е на първо място в Азия и на четвърто място в световен мащаб.

Страната е дом на 22 акредитирани международни града с влажни зони, най-големият брой в световен мащаб. Освен това са създадени 903 национални парка с влажни зони, като приблизително 90 процента от тях предлагат безплатен вход за обществеността, привличайки около 320 милиона посетители годишно.

Продължават да се полагат допълнителни усилия за защита. През март 2026 г. националният законодателен орган на Китай прие първия в страната Екологичен и екологичен кодекс. Като втори официален законов кодекс на Китай след приемането на Гражданския кодекс през 2020 г., законодателството има за цел да защити екологичната среда и да насърчи зеленото развитие чрез най-строгите системи и най-строгото върховенство на закона.

По време на 15-ия петгодишен план (2026 – 2030) Китай ще подобри допълнително своята правна и регулаторна рамка относно влажните зони, ще засили системите за мониторинг и ранно предупреждение за защита на влажните зони и ще ускори създаването на механизми за реализиране на стойността на екологичните продукти от влажните зони.

„Сега се радваме на по-чист въздух, по-сладка вода и по-пълни портфейли, все дарове от влажната зона Цилияй. Добрата екологична среда е истинска благословия за нас“, каза Ю Янтин.

Ключов документ за енергийна ефективност и декарбонизация

На 22 април Централния комитет на Китайската комунистическа партия и Държавния съвет представиха „Становище относно повишаване на нивото и качеството на работата по енергоспестяване и намаляване на въглеродните емисии“.

Енергоспестяването и декарбонизацията са основни инструменти за постигане на пик в емисиите и пълна въглеродна неутралност, като същевременно ускоряват прехода към зелен модел на развитие. Тези мерки са от решаващо значение за гарантиране на националната енергийна сигурност и за подпомагане на индустриалната модернизация.

Документът поставя изискване за последователно прилагане на принципа за икономии, като политиките за намаляване на емисиите се интегрират във всеки етап и аспект на икономическото и социалното развитие. Целта е да се ограничи необоснованият ръст в общото потребление на енергия и да

се повиши ефективността на ресурсите. Чрез ограничаване на въглеродните отпечатъци още в техния източник, инициативата ще осигури надеждна подкрепа за цялостната зелена трансформация на обществото и изпълнението на климатичните ангажменти на страната.

Нощният ритъм на Китай събужда икономиката

С настъпването на здрача и запалването на първите градски светлини бавно се разгръща впечатляваща панорама. Това е моментът, в който се пробужда „йенхо ци“ – онзи специфичен дух на оживлението, превеждан буквално като „дим и огън“, който олицетворява пулса на живота, аромата на прясно приготвена храна и човешката гълчавя. Тази процъфтяваща нощна жизненост не само рисува картина на благоденствието в съвременния Китай, но и се превърна в нов икономически двигател.

Зимният сезон в град Байшан, провинция Дзилин, доказва, че студът може да бъде източник на „горещ“ икономически растеж. Възползвайки се от своите уникални природни ресурси, градът изгражда потапяща културно-туристическа екосистема. Тук дълбокото наследство на традиционния добив на планински женшен се преплита с модерните забавления. Съчетавайки култура, туризъм и индустрия Байшан успява да изведе на

преден план доскоро скрити автентични ценности, превръщайки ги в достъпно и завладяващо преживяване за масовия турист.

На хиляди километри оттам, в Шандун, хилядолетното търговско средище Джоуцун оживява под ослепителните нощни светлини, напомняйки за някогашните си славни дни.

С падането на нощта древните улици се преобразяват в романтична зимна приказка. Докато специални машини обсипват калдъръма с облаци от изкуствени снежинки, танцьори в традиционни костюми изпълняват грациозни ефирни танци сред играта на сенки и илюминации. Тези представления не само възраждат китайската елегантност, но и успешно задържат посетителите по-дълго, вдъхвайки живот на нощния пазар.

В провинция Хънан, Дзюнсиен е единственото място в региона, обявено за национален град на културата и историята, и предлага собствен прочит на нощната икономика. Тук е създадена „еднократна“ концепция за нощно преживяване:

съчетание от хранене, разглеждане на забележителности, пазаруване и зрелищни представления. На кулинарната карта на града се срещат историята и настоящето – от аромата на традиционните питки „дзъмо“ до легендарните „осем големи купи на Дзюнсиен“. Това традиционно меню от четири месни и четири зеленчукови ястия е мост между поколенията, запазващ старите кулинарни техники в модерна опаковка. През 2025 г. нощните туристи тук са съставлявали над 60% от общия поток, поставяйки рекордни нива в разходите за култура.

Пътуването завършва на юг в Юннан, където пазарът за цветя „Доунан“ в Кунмин превръща нощта в свое „златно време“. Всяка вечер близо десет хиляди търговци и туристи се потапят в морето от аромати и цветове, създавайки уникална симбиоза между производство и туризъм.

Днес районът разполага с пет утвърдени зони за нощна икономика, които служат за пример в цялата страна. Използвайки нощта за сцена, а цветята – за своя запазена марка, „Цветната столица на Китай“ гради нов облик на културния туризъм.

Високоскоростната железопътна линия между градовете Сиан и Йен'ан – една мечта в сърцето на Лъсовото плато

На 26 декември 2025 година официално бе открита високоскоростната железопътна линия между градовете Сиан и Йен'ан. С потеглянето на първия влак от перона, дългогодишната мечта на поколения жители на този исторически район най-после се превърна в реалност, а времето за пътуване, което преди се измерваше в часове и дори дни, бе съкратено до едва 60 минути. Тази линия е ключов елемент от мащабната национална мрежа „Осем вертикали и осем хоризонтали“ и се простира на 299 километра през някои от най-трудните за овладяване територии в страната.

Изграждането на трасе за скорост от 350 км/ч върху силно пресечения и геоложки сложен терен на Лъсовото плато бе истинско инженерно изпитание. Специалистите трябваше да се справят с уникални предизвикателства, като милиметровото утаяване на почвата в дълбоките слоеве от ронлив лъос – феномен, който изисква изключителна прецизност при полагането на релсите.

Трасето преминава през разнообразни и сурови географски зони, включително

равнината Уейхъ и планинската верига Дзиулин, характеризираща се с безкрайни хребети и дълбоки клисури.

Поради тези особености на релефа, мостовите и тунелите по линията съставляват рекордните 91% от общата ѝ дължина.

Въпреки огромните трудности строителите успяха да завършат обекта успешно, като техният труд превърна „стоманената магистрала“ в символ, в който се преплитат технологичните иновации, екологичната устойчивост и дълбокото културно наследство

на региона.

Новата линия свързва множество исторически мес-

та, като гарите по маршрута са умело проектирани като „витрини“ на местната

идентичност. Пример за това е гара Лочуан, разположена в сърцето на платото, която напомня за съдбоносната конференция от 1937 г., оставила незаличима следа в историята и запечатала революционния дух на тази земя.

Официалното пускане на линията Сиан-Йен'ан отваря нова глава и за икономическото възраждане и дава силен тласък на провинция Шънси в рамките на националната стратегия за развитие на западните региони. Проектът се очертава като „златен маршрут“ за културен туризъм, свързващ миналото и настоящето. Местните забележителности вече активно предлагат ексклузивни оферти, демонстрации на нематериално културно наследство и специализирани образователни турове. Целта е туризмът да премине от модела на обикновено „транзитно“ преминаване към по-дълбоко, „потапящо“ преживяване.

Така нова железопътна артерия не само преодолява физическите препятствия на планините и долините, но и свързва надеждите на хората с бъдещето, превръщайки се в силен двигател за висококачествено развитие на целия район.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Екскурзии разкриват нематериалното културно наследство на провинция Шандун

През последните години провинция Шандун прилага системен подход за насърчаване на дълбоката интеграция между нематериалното културно наследство и туризма

Чрез опазване на свързани територии и цялостно разработване и използване на ресурсите, провинцията ускорява изграждането на туристически пояс на нематериалното културно наследство, в който древното наследство „оживява“ в туристически условия.

По време на празника Цинмин туристите от Дзянсу Шъ Шухън и съпругата му пътуват сами до Шандун, движейки се на север покрай Жълтата река. Това, което ги привлича, е именно туристическият пояс на нематериалното културно наследство, който Шандун активно изгражда през последните години.

„В град Хъдзъ има характерни тъкани и скулптури от тесто, в град Ляочън може да се усети уникалната култура на водния транспорт по каналите и техниката за производство на тухли за императорския дворец. Там се предлагат и услуги за почивка с използване на китайската традиционна медицина“, описва пътуването си Шъ Шухън, наричайки го „разходка“, при която се търсят местните характерни елементи на нематериалното културно наследство.

Може да се опита храна, да се купят сувенири, а качеството на туристическите дестинации е по-високо, благодарение на добавянето на нематериалното културно наследство.

Основата за изграждане на туристически пояс е премахването на териториалните бариери и ресурсните прегради. Обединяват се разпръснатите обекти на не-

материалното културно наследство – атракции, квартали и къщи за гости в единно органично цяло, създавайки културния пояс „Усещам, преживям и консумирам“.

Шандун, разчитайки на културните коридори като Жълтата река, Големия канал, Великата китайска

стена и крайбрежието, насърчава прехода на ресурсите на нематериалното културно наследство от „разпръснати точки“ към „обединяване в пояс“, изграждайки туристическа система с разпознаваемост на местната култура.

Жизнеността на туристическия пояс се крие в иновациите на бизнес моделите и преосмислянето на сценариите. Шандун се придържа към принципа „първо опазване, след това разумно използване“.

Тук се осъществява идеята „Нематериалното културно наследство+“ като основен път за насърчаване на дълбоката интеграция

Туристическо-развлекателният квартал „Иджоули“ в Лин’и интегрира търговията, културата и туризма.

Създадено е интегрирано пространство за представяне, преживяване и потребление на нематериалното културно наследство в планината Имен.

А тематичният квартал на нематериалното културно наследство „Суансан Гуюн“ в град Ляочън внедрява технологии, насърчавайки дигиталното представяне на такива елементи като техниката за отглеждане на чесън и дърворезба.

Алеята „Стара дълга улица“ в град Донцин, която е тематичният квартал на нематериалното културно наследство тук, води до възраждане на селските райони и селския туризъм.

През последните години Шандун изгражда тристранен механизъм за сътрудничество „правителство + пазар + наследници на нематериалното културно наследство“.

Провинциалното управление по туризъм и култура на Шандун, чрез политическо насочване, финансово подпомагане и брандово популяризиране, насърчава дълбокото сътрудничество между атракции, квартали, хотели, къщи за гости и наследници на нематериалното културно наследство.

Така се постига двойна печалба за живота наследяване на уменията и индустриалното развитие.

Ръководителят на отдел „Нематериално културно наследство“ на Провинциалното управление по туризъм и култура на Шандун

заявява, че в бъдеще провинцията ще засили подготовката на кадри, обучавайки специалисти с познания по нематериалното културно наследство и умения за управление на туризма.

Също така ще проведе обучение за служителите, за да подобри нивото на обслужване и способността за обяснение на нематериалното културно наследство, за да се изгради висококвалифициран екип за обслужване на туризма.

Пекинският международен филмов фестивал насърчава глобалния културен обмен

Пекинският международен филмов фестивал утвърждава ролята си като важна платформа за обмен и диалог между китайски и чуждестранни кинематографисти. Особено значение придоби и наградата „Тиентан“, носеща името на Храма на небето в Пекин, която се превърна в символ на приятелството и сътрудничеството в киното. Председателят на журито тази година, френската актриса Жулиет Бинош, подчерта, че киното

създава връзки, които надхвърлят границите и времето.

В тазгодишното издание участват 1826 филма от 139 държави и региона, като 16 от тях са селектирани за основната конкурсна програма.

Според организаторите, след 16 години развитие фестивалът се е превърнал в ключова платформа за представяне на китайското кино и за насърчаване на взаимното опознаване между различни филмови култури.

В рамките на събитието ще се

проведат множество прожекции, форуми и съпътстващи инициативи. Китай ще продължи да подобрява средата за филмова продукция и

да насърчава интеграцията на киното във всекидневие.

Страницата подготви
Красимира ИВАНОВА

Хуманоидните роботи победиха хората на полумаратон в Пекин

Хуманоиден робот, състезаващ се в Пекин срещу бегачи от плът и кръв, счупи световния рекорд на полумаратон, демонстрирайки бързия технологичен напредък, постигнат от китайските производители в индустрията за производство на роботи

Броят на хуманоидните участници в полумаратона в Иджуан скочи от около 20 миналата 2025 година до над 100 тази година. Иджуан е район в Пекин, който често е наричан зона за икономическо и технологично развитие или технологичен хъб. В това предградие в южната част на китайската столица се намира Националният парк за иновации в информационните технологии.

Миналата седмица в неделния ден голям брой зрители на това необикновено спортно шоу се бяха наредили по улиците и пътищата на Иджуан, за да гледат как машините и техните човешки съперници се състезават. Всяка от тези групи се движеше в отделна лента, за да се избегнат инциденти или сблъсъци сред роботите и хората, участващи в полумаратона.

Някои от роботите бяха много пъргави, движейки се като известни в света маратонци, докато други имаха по-скромни възможности.

Състезанието спечели хуманоид, наречен „Светкавица“. Той беше оборудван с автономна навигационна система и се състезаваше за китайския производител на смартфони Нопог. Той като успя да премине през трасето от 21 километра за 50 минути и 26 секунди. „Свет-

кавица“ се движеше със средна скорост от около 25 километра в час, съобщи китайската държавна телевизия CCTV. Това беше далеч по-бързо темпо от скоростта на най-добрия участник в състезанието човек. Същевременно то надмина и досегашния световен

С най-добро време на първо място в надпреварата се нареди хуманоидният робот „Светкавица“, който постави китайски и световен рекорд на дистанцията на полумаратона

Награждаване на роботите победители на полумаратона в Пекин

рекорд за полумаратон за мъже от 57:20, държан от угандийския бегач Джейкб Киплимо.

Резултатът на „Светкавица“ е впечатляващ напредък спрямо миналата 2025 година, когато някои от роботите бегачи имаха проблеми, дори падаха многократно по трасето. Тогава на най-добрите им трябваша повече от два часа и 40

минути, за да финишират.

Тази година и броят на хуманоидните участници в маратона в Иджуан скочи от около 20 миналата година до над 100, съобщиха организаторите на състезанието. Това е убедителен знак за нарастващата популярност на сектора.

Силен интерес към състезанието в Пекин проявиха и кореспондентите на

редица чуждестранни медии. Хуманоидните роботи са се превърнали в често срещана гледка в обществените пространства в Китай през последните години, отбелязва агенция АФП в репортажа си за необикновеното спортно събитие, в което роботите победиха хората.

41-годишният Сие Лей, който наблюдаваше надпреварата между роботи и хора заедно със семейството си, смята, че роботите вероятно ще станат част от човешкото всекидневие в Китай в рамките на няколко години. Защото според него те имат потенциал да бъдат използвани за домакинска работа, за компания на възрастни хора или за други полезни за хората дейности.

Хуманоидният полумаратон в Пекин имаше за цел да насърчи иновациите и да популяризира технологиите, използвани при създаването и работата с такива машини, отбелязват китайските медии. Знак за силата на индустрията за тяхното производство е, че инвестициите за развитието на роботиката в Китай с така наречения възпътен изкуствен интелект в роботите през 2025 година възлизат на 73,5 милиарда юана (10,8 милиарда долара) през 2025 г.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

Успехи и почит за китайска звезда по тенис на маса в Германия

След като китайската икона на тениса на маса Фан Дзедон завърши последния си домакински мач за немския клуб Саарбрюкен преди дни, а клубът проведе прощална церемония, за да отдаде почит на неговия принос. „Това, което Фан оставя след себе си, е много значимо наследство, което ще се помни години наред“, казаха организаторите на събитието.

Олимпийският шампион Фан постигна две ключови точки, за да победи с 3:1 Вердер Бремен в последния си домакински мач в най-високата лига по тенис на маса в Германия.

Докато изразяваше благодарността си към служителите на клуба и феновете на английски език по време на прощалната церемония, видният китайски тенисист каза: „Винаги сме приятели и

семейство. Благодаря ви“.

29-годишният спортист напуска Саарбрюкен, за да се присъедини към друг немски клуб в Дюселдорф.

ДНЕС
ПРЕСГРУПА
КИТАЙ днес

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.и.к.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ

Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ

Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА

Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА
ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН
РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

Снимка Синхуа

Международният фестивал за цвята в Шанхай

На 19 април 2026 г. в Шанхай гражданите и туристите посещават Международния фестивал за цвята, който се намира в район Хуанпу.

Китай става глобален център за научноизследователска дейност на чуждестранни компании

Чуждестранните центрове за научноизследователска и развойна дейност се утвърждават като ключов елемент от иновационната система на Китай, като все повече мултинационални компании трансформират присъствието си в страната – от производствени бази към иновационни хъбове. Тези центрове вече не се ограничават до адаптация към местния пазар, а се превръщат във важни звена за глобални иновации.

През 2025 г. чуждестранните инвестиции в сектора на научните изследвания и техническите услуги достигат близо една пета от общия обем в страната, като делът им нараства за седма поредна година.

За същия период са съз-

дадени около 14 000 нови предприятия с чуждестранно участие – ръст от 27,2% на годишна база.

Редица големи международни компании, като „Астра Зенека“, „Филипс“ и „Порше“, вече са изградили свои центрове тук.

Китайската държава про-

дължава да разширява подкрепата си за тези дейности. От началото на тази година е в сила обновен списък с насърчавани индустрии за чуждестранни инвестиции. Въведено е и освобождаване от мита и данъци за внос на научно оборудване, използвано от такива центрове.

Дигиталното четене – ключов фактор за разширяване на читателската култура

Дигиталното четене в Китай се утвърждава като ключов фактор за разширяване на читателската култура. Данните показват, че 82,3% от възрастното население участва в различни форми на редовно четене, като средният брой прочетени книги достига 8,39 годишно.

Около 80,8% от хората използват дигитални формати като електронни

книги, аудиокниги и онлайн литература. Удобството да се слушат книги по време на пътуване или да се четат през мобилни устройства увеличава достъпността и интереса.

До края на 2025 година броят на потребителите на дигитално четене достига 689 милиона, а пазарът почти удвоява стойността си за пет години, което показва силен ръст както в предлагането, така и в търсенето.

Жп строителството в Китай набира стабилна скорост

Китайската държавна железопътна група обявява, че през първото тримесечие на тази година жп строителството е показало стабилен растеж, отличаващ се с високо качество и ефективност.

През първите три месеца китайските железници са реализирали инвестиции в дълготрайни активи на стойност 137,9 милиарда юана (около 20,09 милиарда щатски долара), което представлява увеличение от 5,1% в сравнение със същия период на

миналата година. Редица ключови проекти, включително високоскоростната жп линия Сиан-Шъйен и участъкът Шандун от високоскоростната жп линия Сюн'ан-Шанциу, са постигнали значителен напредък от началото на годината, благодарение на държавната политика в тази сфера. Китай ще продължи да насърчава изграждането с ускорени темпове на националната железопътна инфраструктура, като през тази година в експлоатация ще бъдат пуснати над 2000 км нови железопътни линии.

Снимка Синхуа

Изложбата „Блясъкът на орнаментите – Избрани съкровища от древното изкуство на Хъбей“ гостува в Пекин

На 22 април Националният художествен музей в Пекин откри изложбата „Блясъкът на орнаментите – Избрани съкровища от древното изкуство на Хъбей“. В нея се показват над 110 древни художествени съкровища, открити в провинция Хъбей.